

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus Evang. Pax vobis. Lucae 24. cap. Thema: Pax, & concordia, beatum efficiunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FERIA III. PASCHATIS.

CONCIO PRIMA.

Textus. Pax vobis. Lucæ 24. cap.

Thema. Pax, & Concordia; monstrant verum Christianum, eumque beatum efficiunt.

Exordium. **H**ominum nobilitas, à natalibus desumitur, à Christi Christiani nominamur, & dicimur, natalitia, ac pax, & concordia autem tessera Christi, pax est, & concordia. Apostolus Paulus ad Rom. 13. cap. *Deus pacis, & dilectionis* 2. ad Corinth. 13. cap. *Deus pacis, & dilectionis*

Textus Scripturae. Qui ergo paci, & concordia student, veros se Christianos demonstrant: cum pacificis, concordibus Deus est, eos æternum patriamur. Audiamus Sacram Scripturam: *In tribus benedictum est spiritui meo, quæ sunt probata, coram Deo, & hominibus. Concordia fratrum, & amor proximorum, & vir & mulier consentientes, Eccles. cap. 28. Ubi duo, vel tres congregati sunt nomine meo, in medio eorum sum: inquit æterna veritas, Mat. 8. & Matth. cap. 5. Pacificos, concordés beatos pronunciat. In pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur. Patres percipiamus Spiritum Dei specialiter promeretur; Pax dilectionis Mater Pax indicium est Sanctitatis; hinc pax, præ omnibus virtutibus est custodienda, quia semper in Deo manet, qui in pace manet cum Sanctis Dei, societatem habet. scribit S. Augustinus Serm. de Tempore, & iterum. Serm. 87. in Appendice. Custodienda est in viribus pax est, quoniam Deus semper in pace est. Ponderant sunt verba S. Bernardini Senensis, Tom. 3. Serm. 9. Art. 1. ad tertium S. Bernardini Senensis, Sicut Christus, inter Sanctos, in cælis habitat, per charitatem*

Patres. Pax dilectionis Mater Pax indicium est Sanctitatis; hinc pax, præ omnibus virtutibus est custodienda, quia semper in Deo manet, qui in pace manet cum Sanctis Dei, societatem habet. scribit S. Augustinus Serm. de Tempore, & iterum. Serm. 87. in Appendice. Custodienda est in viribus pax est, quoniam Deus semper in pace est. Ponderant sunt verba S. Bernardini Senensis, Tom. 3. Serm. 9. Art. 1. ad tertium S. Bernardini Senensis, Sicut Christus, inter Sanctos, in cælis habitat, per charitatem

S. Augustinus.

S. Bernardini Senensis.

riam, ita inter concordēs, & unanimes, habitat per charitatis gratiam. Qui pacem querit, Christum inquirat, quoniam ipse est pax nostra. Verba sunt Magni Basilii, Hom. in Psal. 33. hinc hor-^{Basilii} tatur S. Ildorus Pelus. lib. 1. Epist. 85. *Mordicus pacem retine, cæle-*^{Magnus.} *stis enim est, & Deo vicina.* Concludit Damascenus lib. 1. Paral. cap. 18. *Deo, ac divinis propinqui sunt, quicunque pacis bonum am-*^{S. Ildorus.} *plexari videntur.* Imploratâ S. Spiritus gratiâ, desuper Concep-^{S. Joannes} *ptus dabo.* ^{Damascenus}

CONCEPTUS I.

S. Antoninus 4. Part. Tit. 6. cap. 8. §. 1. ingeniosè observat, quòd Pax, hoc nomen tres solum numeret litteras, P. A. X. per P. repræ-^{Confirmatio} ^{seu} ^{Deductio.} sentatur Pater æternus: *Deus pacis.* 2. ad Corinth. cap. 13. *Ante alia nomina, quibus Deus appellari gaudet, hæc prærogativa nuncupatur.* Nempè Deus pacis: *Pax enim, & charitas, atque id genus nominibus appellatur, quo videlicet, per ipsa vocabula nos admonet, ut has virtutes, tamquam Deum consequi studeamus.* Per litteram A. Amor indicatur, S. Spiritus, cujus fructus enumerans S. Paulus ad Galatas 4. ait: *Fructus autem Spiritus, Pax.* Per litteram X. Christus DEI Filius representatur, de quo S. Paulus ad Colossenses cap. 1. *In ipso complacuit, omnem plenitudinem inhabitare, & per eum conciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis ejus, sive qua in Terris, sive qua in Cælis.* *Tanta fuit Pax, Filio Dei apprente in carne, ut omnes, secundum Isaiæ vaticinium, contunderent gladios in aratra, & lanceas suas in falces; idè verò Filius Dei Author pacis, tempore pacis nascitur, ut omnes sequaces suos, pacem amare doceret.* S. Ambrosius Serm. in Nativ. Pax hoc nomen ergo, totam SS. Trinitatem, in se includit, quasi nomen Pax, litteris demonstret, sibi addictum habere, Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum: Pacificis, concordibus, speciali gratiâ favere, totam Sanctissimam Trinitatem. Academicus ingenioso Symbolo hoc expressit,

CONCEPTUS II.

Super mare pinxit concham, quæ se ultrò aperiens, nobili-
mam gemmam præsentat: hæc inscriptione adjectâ: *Hanc con-*
cato: Dùm cœlum serenum est, astra quieta, & pacata invicem
tunc concha super maris undas se extollit, & candidam unice
pretiosam Margaritam offert, exhibet, præsentat; Dei gratia
non immeritò pretiosissimæ gemmæ, nobilissimæ margaritæ
paravero: audiatur Thomas à Kempis, lib. 3. §. 5. *O beatissimæ*
ria! quæ pauperes Spiritu, virtutibus divites facis. Hanc
tiosam gemmam, gratiam divinam, vel maximè Deus offert, et
bet, elargitur, cœlo pacato, atque sereno, dùm inquam con-
mentes, & animi mortalium, pacifici sunt, quieti, & concordēs
promittit æterna veritas: *Ubi duo, vel tres congregati sunt, in*
mine meo, in medio eorum sum, Matth. 8. cap. *Crede mihi,* dicit
Bernardus serm. 41. de modo benè vivendi: *Quia Deo non*
tum placent nostra jejunia, nostra orationes, nostra sacrificia,
tum concordia.

CONCEPTUS III.

Magna est gratia Dei, esse servum Dei; Major est gratia
esse amicum Dei, maxima gratia, esse Filium Dei, hæredem
gni cœlestis: Servi, & amici Dei sumus, per accuratam man-
rum Dei observationem, & voluntatis Dei adimpletionem; præ-
ceptum legimus, Joann. 15. cap. *Vos amici mei estis, si feceritis*
ego præcipio vobis. Et Matth. 12. cap. *Quicumque enim fecerit*
luntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse meus frater, soror, et
ter est. Filii autem Dei efficimur, maximâ Dei gratiâ donati
virtute pacis, & concordia; sic asserente æternâ Veritate, Mat-
5. cap. *Beati pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur.* *Pax est,*
spoliat hominem servitute, dat nomen ingenuum, mutat
Deum, cum conditione personam, ex famulo filium, liberum
ex servo. Scribit S. Augustinus Tom. 4. Lib. 1. de Serm. Domini
monte cap. 2. & iterum. Serm. 57. in Append. *Pax est, quæ Deum*

trem vocat, filium facit ex seruo; quanta est huius pacis retributio! hereditatem possidere cum Christo, substantiam Patris habere cum filio, caeleste regnum participare cum Domino, & in consortium perpetuitatis admitti cum Domino. Audiamus Joannem in sua Apocalypsi.

CONCEPTUS IV.

Ad supremam illam Jerosolymam elevatus, suos in illam dirigens oculos Joannes Apocal. cap. 21. notat, duodecim portis ornatum esse: *Ab Oriente portae tres, & ab aquilone portae tres, & ab austro portae tres, & ab occasu portae tres.* Tot portas caelestis civitatis, narrat Joannes, ex gemmis, & pretiosis margaritis fabricatas lucere. *Sed duodecim portae, duodecim margaritae sunt per singulas, & singula portae, erant ex singulis margaritis.* Quid mysterii latet, quod tot portarum, introitus, & ingressus in caelestem Jerusalem, ex margaritis fabricatae sint? Mysterium detegit Doctissimus Mansus Tract. 70. de pace, & concordia disc. 6. scribens. Margaritae, idem sonat, quod unio, vel uniones; merito igitur margaritae, illas paradisi portas venustant, & locupletant, ut per hoc denotetur, quod unio, Pax, & concordia, quae nos ad invicem stringit in terris, & conjungit, aditum nobis, & ingressum praestet in caelum, ubi aliae non sunt animae, quam illae, quae per summam unionem, & charitatem inter se conjunctae, in illa caelesti Hierosolyma, pacis unione fruuntur. Confirmant hoc ipsum, sequentia B. Petri Damiani verba lib. 7. Epist. ultimae: *Illic omnium mentes, in mutui amoris unione conflata, nullam invicem varietate dissentiant, sed in communi voluntatis studio, omnes unanimiter fœderantur.*

CONCEPTUS V.

S. Bernardinus observat, quod post beatitudinem mundi cordis, ponatur beatitudo pacificorum, ita ut, si beati mundo corde, sexto loco ponuntur, beati pacifici, septimo loco constituentur; ita Matthaeus cap. 5. *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt:*

debunt: Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur. Cur quæ
rectè septimo loco in ordine ponuntur pacifici? & cur rectè
beatos mundo corde? ad utrumque respondeo: Dies septimus
dies est quietis: Die septimo requievit Deus ab omni opere: Ille
septimus, dies est Dominica, dies feriæ, & requietionis. Septimo
loco ergo, ponitur beatitudo pacificorum, ad innuendum, paci-
cos certam obtenturos quietem, & feriam, in æternitate: Sicut
volunt verba S. Bernardini, Tom. 3. Serm. 8. de multiplici bono pacis.
*Non sine mysterio, secundum glossam, hæc septima beatitudo, ponitur
in septimo loco, quia in Sabbatho vera requieui, dabitur vobis
Pax.* Post mundos corde, ponuntur pacifici, ut non minus, quam
hi, de visione Dei certi sint; mundi corde videbunt Deum, &
bunt & pacifici, quia Filii Dei vocabuntur.

Epilogus.

Hortor ergo omnes, cum S. Laurentio Justiniano in Fa. C. Ann.
cap. 7. *Pacem diligite, tamquam futura Beatitudinis causam
tenete.* Plura in hanc materiam, legat Lector Dominicalium
meum, Dom. in Albis Con., 2.

